

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

25 - యుద్ధకాండ పంచవింశః సర్గః

// శుకసారణప్రేషణాదికమ్ //

సబలే సాగరం తీర్ణే రామే దశరథాత్మజే |
 అమాత్యా రావణః శ్రీమానబ్రవీచ్ఛుకసారణా || 1 ||
 సమగ్రం సాగరం తీర్ణం దుస్తరం వానరం బలమ్ |
 అభూతపూర్వం రామేణ సాగరే సేతుబంధనమ్ || 2 ||
 సాగరే సేతుబంధం తు న శ్రద్ధధ్యాం కథంచన |
 అవశ్యం చాపి సంఖ్యేయం తన్తయా వానరం బలమ్ || 3 ||
భవంతౌ వానరం సైన్యం ప్రవిశ్యానుపలక్ష్మితౌ |
పరిమాణం చ వీర్యం చ యే చ ముఖ్యాః ప్లవంగమాః || 4 ||
 మంత్రిణో యే చ రామస్య సుగ్రీవస్య చ సమ్మతః |
 యే పూర్వమభివర్తంతే యే చ శూరాః ప్లవంగమాః || 5 ||
స చ సేతుర్యథా బద్ధః సాగరే సలిలార్ణవే |
నివేశం చ యథా తేషాం వానరాణాం మహాత్మనామ్ || 6 ||
 రామస్య వ్యవసాయం చ వీర్యం ప్రహరణాని చ |
 లక్ష్మణస్య చ వీరస్య తత్త్వతో జ్ఞాతుమర్హథః || 7 ||
కశ్చ సేనాపతిస్తేషాం వానరాణాం మహౌజసామ్ |
ఏతజ్జ్ఞాత్యా యథాతత్త్వం శీఘ్రమాగంతుమర్హథః || 8 ||
 ఇతి ప్రతిసమాదిష్టౌ రాక్షసౌ శుకసారణా |
 హరిరూపధరా వీరా ప్రవిష్టౌ వానరం బలమ్ || 9 ||
తతస్తద్వానరం సైన్యమచింత్యం రోమహర్షణమ్ |
సంఖ్యాతుం నాధ్యగచ్ఛేతాం తదా తౌ శుకసారణా || 10 ||
 సంస్థితం పర్వతాగ్రేషు నిర్హరేషు గుహాసు చ | [నిర్హరేషు]
 సముద్దస్య చ తీరేషు వనేషూపవనేషు చ || 11 ||
తరమాణం చ తీర్ణం చ తర్తుకామం చ సర్వశః |
నివిష్టం నివిశచ్ఛైవ భీమనాదం మహాబలమ్ || 12 ||
 తద్బలార్ణవమక్షోభ్యం దద్యుశాతే నిశాచరౌ |
 తౌ దదర్శ మహాతేజాః ప్రచ్ఛన్నా చ విభీషణః || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

25 - యుద్ధకాండ పంచవింశః సర్గః

ఆచచక్షేఽథ రామాయ గృహీత్వా శుకసారణా |
 తస్యైమౌ రాక్షసేంద్రస్య మంత్రిణౌ శుకసారణా || 14 ||
 లంకాయాః సమనువ్రాప్తౌ చారౌ పరపురంజయ |
 తౌ దృష్ట్వా వృథితౌ రామం నిరాశౌ జీవితే తదా || 15 ||
 కృతాంజలిపుటౌ భీతౌ వచనం చేదమూచతుః |
 ఆవామిహాగతౌ సౌమ్య రావణప్రహితావుభౌ || 16 ||
 పరిజ్ఞాతుం బలం కృత్స్నం తవేదం రఘునందన |
 తయోస్తద్వచనం శ్రుత్వా రామో దశరథాత్మజః || 17 ||
 అబ్రవీత్ప్రహసన్యాక్యం సర్వభూతహితే రతః |
 యది దృష్టం బలం కృత్స్నం వయం వా సుపలీక్షితాః || 18 ||
 యథోక్తం వా కృతం కార్యం ఛందతః ప్రతిగమ్యతామ్ |
 అథ కించిదదృష్టం వా భూయస్తద్దష్టుమర్హథః || 19 ||
 విభీషణో వా కార్త్యేన భూయః సందర్శయిష్యతి |
 న చేదం గ్రహణం వ్రాప్య భేతవ్యం జీవితం ప్రతి || 20 ||
 న్యస్తశస్త్రౌ గృహీతౌ వా న దూతౌ వధమర్హథః |
 ప్రచ్ఛన్నౌ చ విముంచైతౌ చారౌ రాత్రించరావుభౌ || 21 ||
 శత్రుపక్షస్య సతతం విభీషణ వికర్షణా |
 ప్రవిశ్య నగరీం లంకాం భవద్భ్యాం ధనదానుజః || 22 ||
 వక్తవ్యో రక్షసాం రాజా యథోక్తం వచనం మమ |
 యద్బలం చ సమాశ్రిత్య సీతాం మే హృతవాససి || 23 ||
 తద్దర్శయ యథాకామం ససైన్యః సహబాంధవః |
 శ్వః కాల్యే నగరీం లంకాం సప్రాకారాం సతోరణామ్ || 24 ||
 రక్షసాం చ బలం పశ్య శరైర్విధ్వంసితం మయా |
 క్రోధం భీమమహం మోక్ష్యే ససైన్యే త్వయి రావణ || 25 ||
 శ్వః కాల్యే వజ్రవాన్వజ్రం దానవేష్పివ వాసవః |
 ఇతి ప్రతిసమాదిష్టౌ రాక్షసౌ శుకసారణౌ || 26 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

25 - యుద్ధకాండ పంచవింశః సర్గః

జయేతి ప్రతినంద్యైతౌ రాఘవం ధర్మవత్సలమ్ |
ఆగమ్య నగలిం లంకామబ్రూతాం రాక్షసాధిపమ్ || 27 ||

విభీషణగృహీతౌ తు వధార్హౌ రాక్షసేశ్వర |
దృష్ట్వా ధర్మాత్మనా ముక్తౌ రామేణామితతేజసా || 28 ||

ఏకస్థానగతా యత్ర చత్వారః పురుషర్షభాః |
లోకపాలోపమాః శూరాః కృతాస్తా దృఢవిక్రమాః || 29 ||

రామో దాశరథిః శ్రీమాల్లక్ష్మణశ్చ విభీషణః |
సుగ్రీవశ్చ మహాతేజా మహేంద్రసమవిక్రమః || 30 ||

ఏతే శక్తాః పులిం లంకాం సప్రాకారాం సతోరణామ్ |
ఉత్పాట్య సంక్రామయితుం సర్వే తిష్ఠంతు వానరాః || 31 ||

యాద్యశం తస్య రామస్య రూపం ప్రహరణాని చ |
వధిష్యతి పులిం లంకామేకస్తిష్ఠంతు తే త్రయః || 32 ||

రామలక్ష్మణగుప్తా సా సుగ్రీవేణ చ వాహినీ |
బభూవ దుర్ధర్షతరా సేంద్రైరపి సురాసురైః || 33 ||

[* అధికశ్లోకాః - వ్యక్తః సేతుస్తథా బద్ధో దశయోజనవిస్తృతః |
శతయోజనమాయామస్తీర్ణా సేనా చ సాగరమ్ ||

నివిష్టో దక్షిణేతరే రామః స చ నదీపతేః |
తీర్ణస్య తరమాణస్య బలస్యాంతో న విద్యతే || *]

ప్రహృష్టరూపా ధ్వజినీ వనౌకసాం మహాత్మనాం సంప్రతి యోద్ధుమిచ్ఛతామ్ |
అలం విరోధేన శమో విధీయతాం ప్రదీయతాం దాశరథాయ మైథిలీ || 34 ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే పంచవింశః
సర్గః || 25 ||

